

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

שם הקורס: **עיונים בספר ישעיהו**
שנה"ל – תש"פ.

שם המרצה: הרב ד"ר ניר טיבי.
מסלול/התמחות: תנ"ך
היקף שעות: 1 ש"ש

תוכן הקורס ומטרות הקורס

מטרות הקורס:

הקניית ידיעות יסוד בסוגיית "הנבואה המקראית", הכרת תקופת נבואתו של ישעיהו, הכרת הדמויות בספר. הכרת מבנהו של ספר ישעיה ותוכן נבואותיו. הקניית דרך בלימוד נבואות, על ידי לימוד בעיון כמה מנבואות ישעיהו [על פי תכנית הלימודים של החמ"ד (תשע"ז)] תוך מתן כלים פדגוגיים להוראה. רכישת מיומנויות ללימוד נבואות על רקע תקופתן על פי הפרשנות הקדומה והמאוחרת.

ראשי פרקים:

- 1 – מבוא לספרי נביאים, החלוקה המאוחרת לנביאים ראשונים ואחרונים, מקומו של ישעיהו בספרי נביאים – המסורות השונות, הכרת מבנה הספר, תקופתו של ישעיהו-סקירה היסטורית גאו-פוליטית. [הכרת תכנית הלימודים של החמ"ד לספר ישעיה].
- 2 – נבואת ההקדשה (פרק ו') ראשית נבואת ישעיהו – המסורת בדבר נבואתו הראשונה של ישעיהו – מינוי ישעיהו לנביא, מלכות עזיהו (עזריהו), הכרת התקופה (מלכים-דברי הימים).
- 3 – חזון ישעיהו (פרק א'), לשונות של נבואה, עיון בנבואות הפורענות, קריאה ספרותית במקרא.
- 4 – חזון הר בית ה' (פרק ב').
- 5 – נבואות-המשל והנמשל – עיון במשל הכרם (פרק ה')
- 6 – עיון בפרק ז – סיפור שליחותו של ישעיהו אל אחז בשעת סכנה לבית דוד – תוכחת מדינית דתית
- 7 – בין ישעיהו לחזקיהו – על תקופת חזקיהו, יחסי המלך והנביא, ביטחון והשתדלות. המהפכה הרוחנית של חזקיהו.
8. מסע הגאולה (פרק לה). נבואות הנחמה.

דרכים ואמצעי הוראה:

קמפוס אלקה הצאות משולבות בקריאת טקסטים.

אלקנה, ד"נ אפרים

מיקוד 44814

טלפון: 03-9061301

פקס: 03-9061342

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3

ת"ד 1106, רחובות 76110

טלפון: 08-9485662

פקס: 08-9485686

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

2. היעזרות במחשב להוראת התנ"ך.

חובות/דרישות הקורס

הצטיידות בתנ"ך שלם.

קריאת הפרקים הנלמדים קודם ההרצאה.

מרכיבי הציון הסופי: מבחן 100%

קריאת חובה

בחינה

דרכי התקשרות עם המרצה

מייל: Nirtibi@gmail.com

ביבליוגרפיה:

פירושים לספר ישעיה:

ע' חכם, **ספר ישעיה (דעת מקרא)**, ירושלים תשמ"ד.

מ' כהן (מהדיר ועורך מדעי), **ספר ישעיה (מקראות גדולות הכתר)**, רמת-גן תשמ"ו.

חובת קריאה

י' בן-נון ובי' לאו, תרשים תאריכים ומאורעות, בתוך: **ישעיהו, כציפורים עפות**, משכל, תל-אביב 2013. עמ' 316-319.

מ' ברויאר, "האנלוגיה בין פרק א' לנבואת ההקדשה", בתוך: **פרקי ישעיהו**, תבונות, אלון שבות תש"ע. עמ' 14-18.

י' גרוסמן, "על הלגטימיות שבקריאה ספרותית", בתוך: **גלוי ומוצפן, על כמה מדרכי העיצוב של הסיפור המקראי**, הקיבוץ המאוחד, רעננה 2015. עמ' 14-23.

י' גרוסמן, "שבירת המבנה הספרותי בסיפורי חזקיהו (יח-כ)" – **גלוי ומוצפן, על כמה מדרכי העיצוב של הסיפור המקראי**, הקיבוץ המאוחד, רעננה 2015. עמ' 157-159.

ש' ורגון, "נבואת נחמה או נבואת פורענות? (ישעיה ז 18-25)", בתוך: **בארצות המקרא: מחקרים בנבואה, בהיסטוריה ובהיסטוריוגרפיה נבואית**, הוצאת אוניברסיטת בר אילן, רמת-גן תשע"ה, עמ' 54-67.

ע' חכם, "מבוא לספר ישעיהו", בתוך: **ספר ישעיה (דעת מקרא)**, ירושלים תשמ"ד, עמ' 1-28.

מאמרים נבחרים יונגשו לסטודנטים במהלך הקורס.

ספרים ומאמרים, קריאת רשות

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3

ת"ד 1106, רחובות 76110

טלפון: 08-9485662

פקס: 08-9485686

קמפוס אילת

אלקנה, ד"נ אפרים

מיקוד 44814

טלפון: 03-9061301

פקס: 03-9061342

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

- י' אליצור, **ישראל והמקרא, מחקרים גיאוגרפיים היסטוריים והגותיים**, הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, רמת-גן, תש"ס, עמ' 201–209.
- י' בן-נון ובי' לאו, **ישעיהו, כציפורים עפות**, משכל, תל-אביב 2013.
- מ' ברויאר, "נבואתו הראשונה של ישעיהו", **פרקי מועדות**, ב, פרק כ, ירושלים תשמ"ו.
- מ' ברויאר, **פרקי ישעיהו**, תבונות, אלון שבות תש"ע.
- גי ברין, **מחקרים בספרות הנבואה הקלאסית**, ירושלים תשס"ו, עמ' 319–356.
- ני גוטמן, "עיונים במבנה ספר ישעיהו", **מגדים**, ה (תשמ"ח), עמ' 79–90.
- י' גרוסמן, **גלוי ומוצפן, על כמה מדרכי העיצוב של הסיפור המקראי**, הקיבוץ המאוחד, רעננה 2015.
- א' הכהן, "סדר הנבואות בישעיהו פרקים א–ד", **מגדים**, ד (תשמ"ח), עמ' 55–62.
- מ' הרן, "משל", **אנציקלופדיה מקראית**, ה, ירושלים תשכ"ח, טורים 548–553.
- ש' ורגון, "הרקע ההיסטורי והמשמעות של ישעיה א 10–17", בתוך: **בארצות המקרא, מחקרים בנבואה, בהיסטוריה ובהיסטוריוגרפיה נבואית**, הוצאת אוניברסיטת בר אילן, רמת-גן תשע"ה, עמ' 13–26.
- ש' ורגון, "האוריינטציה החברתית המשתקפת בתוכחות הנביאים ביהודה במחצית השנייה של המאה השמינית לפנה"ס", בתוך: **בארצות המקרא**, ..., עמ' 137–144.
- ש' ורגון, "זמנה של מחלת חזקיהו וביקור המשלחת מבבל", בתוך: **בארצות המקרא**, ..., עמ' 123–136.
- ני ליבוביץ ומ' וייס, **שיעורים בפרקי נחמה וגאולה**, ירושלים תשי"ח.
- א' מיכאל, "על מקור הכינוי – נביאים ראשונים" *JSIJ* (2009), עמ' 1–7.
- מ"צ סגל, "ישעיהו", "ספר ישעיהו", **אנציקלופדיה מקראית**, ג, ירושלים תשי"ח, טורים 908–936.
- י' פליקס, "הגפן ושיר הכרם במקורות", **מגדים**, ח (תשמ"ט), עמ' 45–56.
- צ' קפלן, "חזון אחרית הימים בספר ישעיהו", **שנה בשנה**, ירושלים תשמ"ז, עמ' 191–198.
- ר' רביב, "לשאלת התייחסותנו לביקורת המקרא בהוראת התנ"ך", **מגדים** ד (תשמ"ח), עמ' 84–88.
- ח' רבינוביץ, "המשל, החידה והמופת במקרא", **בית מקרא יח** (תשל"ג), עמ' 70–73.
- י' שביב, "מיקומו של חזון אחרית הימים בישעיה – עיונים ולקחים", **מגדים**, ג (תשמ"ז), עמ' 43–50.

קישור לתכנית הלימודים בתנ"ך חמ"ד

http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/tanachmmd/YPlan2018_7to12.pdf

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
 ת"ד 1106, רחובות 76110
 טלפון: 08-9485662
 פקס: 08-9485686

7to12.pdf

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
 מיקוד 44814
 טלפון: 03-9061301
 פקס: 03-9061342

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

נביאים וכתובים:

1) ספר יונה – (6 שיעורים)

2) מלכים ב' - מעוזיה ועד חזקיהו: פרקים ט"ו-כ' בבקיות (6 שיעורים)

3) ישעיהו – שימו לב להבדלים בין תלמידי שלוש יחידות ותלמידי חמש יחידות:

תלמידי 5 יח"ל		תלמידי 3 יח"ל		הפרקים	הנושא
היקף השעות	פסוקים	היקף השעות	פסוקים		
3	כולו	3	כולו	א'	חזון ישעיהו
2	כולו	1	אי-ד'	ב'	חזון הר בית ה'
2	כולו	2	אי-ז'	ה'	משל הכרם
2	כולו	2	כולו	ו'	הקדשת ישעיהו
2	אי-ח"ז	-		ז'	ישעיהו ואחז
2	הי-ל"ד	1	הי-מ"ט	י'	מסע סנחריב
2	אי-י'	1	אי-י"	י"א	חזון האחרית
1	כולו	1	כולו	ל"ה	מסע הגאולה
2	כולו	2	כולו	נ"ח	השגת קרבת ה'

סוגית רשות: יחידת "בטחון והשתדלות" - הרחבת הלימוד במלכים וישעיהו על ימי חזקיהו. תלמידים שילמדו יחידה זו יוכלו להשיב על שאלה נוספת בבחינה, ובכך להרחיב את הבחירה במבחן.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3

ת"ד 1106, רחובות 76110

טלפון: 08-9485662

פקס: 08-9485686

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים

מיקוד 44814

טלפון: 03-9061301

פקס: 03-9061342